

FIZIKOS IR TAIKOMŲJŲ MOKSLŲ

PRADŽIA LIETUVOJE

TURINYS

PRATARMĖ	3
I. SCHOLASTINĖS FIZIKOS RAIDA LIETUVOJE	5
1. FIZIKA – GAMTOS FILOSOFIJOS KURSO DALIS	5
2. GAMTOS MOKSLŲ ŽINIOS FILOSOFIJOS KURSE	7
3. INŽINERIJOS PRADMENYS VILNIAUS UNIVERSITETE	13
4. JĖZUITŲ IR PIJORŲ ŠVIETIMO REFORMOS XVIII A.	15
5. FIZINIAI MOKSLAI KRAŽIŲ KOLEGIJOJE	18
II. FIZIKOS MOKSLO TAPSMAS VILNIAUS UNIVERSITETE	23
1. EDUKACINĖS KOMISIJOS IDĖJOS PLĖTOJANT TIKSLIUOSIUS MOKSLUS	23
2. FIZIKOS IR MATEMATIKOS MOKSLŲ SKYRIAUS VEIKLA	31
Administracinė veikla	31
Vilniaus universiteto partneriai ir garbės nariai	38
Profesorių parinkimo Fizikos katedrai kriterijai	42
Mokslo laipsnių teikimo tvarka XIX a.	47
Studijų kokybės priežiūra	52
3. EKSPERIMENTINĖS FIZIKOS PRADMENYS PROFESORIAUS JUOZAPO MICKEVIČIAUS DARBUOSE	53
4. PROFESORIUS STEPONAS STUBELEVIČIUS – PEDAGOGAS IR MOKSLININKAS	58
Probleminio mąstymo ugdymas paskaitose	58
Profesorius S. Stubelevičius apie elektros ir magnetizmo sąryšį	62
S. Stubelevičiaus svarstymai apie šilumos prigimtį	67
5. FELIKSO DŽEVINSKIO DĖSTYMAS IR EKSPERIMENTINĖS FIZIKOS VADOVĖLIS	69
III. FIZIKOS KABINETO ISTORIJA	75
1. PIRMIEJI FIZIKOS KABINETO PRIETAISAI	75
2. FIZIKOS KABINETAS J. MICKEVIČIAUS ŽINIOJE (1775–1806 m.)	77
3. S. STUBELEVIČIAUS VADOVAUJAMO KABINETO PLĖTRA (1806–1814 m.)	82

4. FIZIKOS KABINETAS K. KRASOVSKIO PRIEŽIŪROJE (1814–1819 M.)	84
5. FIZIKOS KABINETAS, VEDĖJAUJANT F. DŽEVINSKIUI (NUO 1819 M. IKI KABINETO LIKVIDAVIMO)	86
6. FIZIKOS KABINETO PRIETAISŲ LIKIMAS	91
7. FIZIKOS KABINETO PARANKINĖS KNYGOS	92
IV. TAIKOMŲJŲ MOKSLŲ GENEZĖ VILNIAUS UNIVERSITETE	95
1. EKONOMINIS TAIKOMŲJŲ MOKSLŲ TAPSMO PAGRINDIMAS	95
2. MECHANIKOS IR TECHNOLOGIJOS DĖSTYMAS	97
3. VALERIJONO GURSKIO SKAITYTAS MECHANIKOS KURSAS	100
4. MECHANIKOS MODELIŲ KABINETO ISTORIJA	102
5. GEODEZIJA VILNIAUS UNIVERSITETE	104
6. TIKSLIŲJŲ MOKSLŲ IR TECHNOLOGIJŲ NAUJENOS „VILNIAUS DIENRAŠTYJE“	112
7. FIZIKOS ABSOLVENTŲ LIKIMAI PO VILNIAUS UNIVERSITETO UŽDARYMO 1832 M.	119
IŠVADOS	124
PRIEDAI	125
I. FIZIKOS KABINETO INVENTORIUS PROFESORIAUS TOMO ŽEBRAUSKO SUKOMPLEKTUOTO FIZIKOS KABINETO PRIETAISŲ SĄRAŠAS	125
JUOZAPŲ MICKEVIČIAUS 1775–1802 M. FIZIKOS KABINETO PRIETAISŲ RINKINYS	126
FIZIKOS KABINETO PRIETAISŲ SĄRAŠAS 1832 M.	135
Prietaisai, nupirkti ir tvarkyti 1775–1806 m., vadovaujant profesoriui J. Mickevičiui	135
Prietaisai, nupirkti ir tvarkyti 1806–1814 m., vadovaujant profesoriui S. Stubelevičiui	137
Prietaisai, nupirkti ir tvarkyti 1814–1819 m., vadovaujant adjunktui K. Krasovskiui	142
Prietaisai, nupirkti ir tvarkyti 1819–1832 m., vadovaujant profesoriui F. Dževinskiui	143
II. FIZIKOS KNYGŲ, TURĖTŲ PARANKINĖJE BIBLIOTEKOJE 1775–1802 M., SĄRAŠAS	148
III. MECHANIKOS MODELIŲ KABINETO PRIETAISŲ SĄRAŠAS 1832 M.	153
IV. GEODEZIJOS KABINETO PRIETAISŲ SĄRAŠAS 1832	163
SANTRAUKOS	165
ŠALTINIAI	171
ILIUSTRACIJŲ ŠALTINIAI	174
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	179
TURINYS	192